

**Висновок про визначення рейтингової оцінки
(рейтинговий звіт)
№ZECAP-KPP-017-ON**
згідно договору №12/04/03-KPP-01 від 03.04.2012 р.

I. Об'єкт рейтингування:	ПАТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг позичальника за Національною рейтинговою шкалою
Дата присвоєння:	18 квітня 2012 року
Рейтингова дія:	Підтвердження
Дата оновлення:	05 травня 2016 року
Категорія кредитного рейтингу:	Інвестиційна
Рівень кредитного рейтингу:	uaBBB
Прогноз рейтингу:	в розвитку

**Інформація про об'єкт
рейтингування:**

Повне найменування:	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»
Юридична адреса:	49101, м. Дніпропетровськ, проспект Пушкіна, 15
Свідоцтво про державну реєстрацію:	A01 №055291 від 04.11.2009 р.
Банківська ліцензія:	№113 від 16.11.2011 р.
Код за ЄДРПОУ:	20280450
МФО:	305880
Керівник (посада):	Петренко Олександр Федорович (Голова Правління)
Тел. / Факс:	+38 (056) 778-02-04
Офіційний сайт:	www.zemcap.dp.ua
e-mail:	bank@zemcap.dp.ua

Кредитні рейтинги інвестиційної категорії	uaAAA	+			
		-			
	uaAA	+			
		-			
Кредитні рейтинги спекулятивної категорії	uaA	+			
		-			
	uaBBB	+	ZECAP	ZECAP	ZECAP
		-			
	uaBB	+			
		-			
	uaB	+			
		-			
	uaCCC	+			
		-			
uaCC	+				
	-				
uaC	+				
	-				
			18 квітня 2012 р.	3-й кв. 2012 р. – 1-й кв. 2015 р.	05 травня 2016 р.

На засіданні Рейтингового комітету від 05.05.2016 р. Національне рейтингове агентство «Рюрік» підтвердило ПАТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ» довгостроковий кредитний рейтинг позичальника на рівні **uaBBB** інвестиційної категорії з прогнозом «в розвитку».

На даний момент НРА «Рюрік» на постійній основі здійснює моніторинг фінансово-господарської діяльності Банку, у зв'язку з чим довгостроковий кредитний рейтинг ПАТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ» внесений до **Контрольного списку**.

Виведення довгострокового кредитного рейтингу позичальника ПАТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ» з Контрольного списку та його подальший перегляд безпосередньо залежить від отримання Агентством додаткової інформації щодо фінансово-господарського стану Банку.

Рейтинг Банку визначено за **Національною рейтинговою шкалою**, на що вказують літери «ua» у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику країни та призначена для використання на внутрішньому фінансовому ринку України.

Відповідно до Національної рейтингової шкали, затвердженої постановою Кабміну №665 від 26.04.2007 р., позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом **uaBBB** характеризується достатньою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень

кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Прогноз «в розвитку» вказує на підвищену вірогідність зміни кредитного рейтингу, за можливості реалізації як позитивних, так і негативних тенденцій та поточних ризиків.

Кредитний рейтинг може бути змінений, призупинений чи відкликаний в випадку появи нової суттєвої інформації, недостатності необхідної інформації для оновлення рейтингу або з інших причин, які агентство вважатиме достатніми для здійснення таких заходів.

Рейтингова оцінка є не абсолютною мірою кредитного ризику, а лише думкою рейтингового агентства щодо надійності (кредитоспроможності) об'єкту рейтингування відносно інших об'єктів. Для визначення рейтингової оцінки окремі якісні та кількісні показники Банку порівнювалися з середніми показниками по банківській системі України та з відповідними показниками банків-аналогів з бази даних НРА «Рюрік».

Визначення рівня кредитного рейтингу здійснюється на основі спеціально розробленої авторської методики з урахуванням вимог чинного українського законодавства та міжнародних стандартів. В жодному разі присвоєний кредитний рейтинг не є рекомендацією щодо будь-яких форм кредитування об'єкту рейтингування чи купівлі або продажу його цінних паперів. НРА «Рюрік» не виступає гарантом та не несе відповідальності за жодними борговими зобов'язаннями об'єкта рейтингування.

НРА «Рюрік» особисто не проводить аудиту чи інших перевірок інформації і може в разі потреби покладатися на неперевірені фінансові дані, надані замовником. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні Агентства.

Для визначення кредитного рейтингу НРА «Рюрік» використовувало надану ПАТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ» внутрішню інформацію та фінансову звітність за 2009 рік – I квартал 2016 року включно, а також публічну інформацію і власні бази даних. Основні економічні показники фінансово-господарської діяльності Банку наведено в табл. 1.

Таблиця 1. Основні економічні показники діяльності ПАТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»

№	I. Абсолютні показники	01.01.16		01.04.16		Абсолютне відхилення	Темп приросту	Зміна частки
		тис. грн.	%	тис. грн.	%			
1	Усього активів	225 707	100,00%	214 339	100,00%	-11 367	-5,0%	-
1.1	Високоліквідні активи	14 309	6,34%	8 345	3,89%	-5 963	-41,7%	-2,45%
1.2	Кредитно-інвестиційний портфель	131 934	58,45%	133 490	62,28%	1 556	1,2%	3,83%
1.2.1	Кошти в інших банках	0	0,00%	0	0,00%	0	-	0,00%
1.2.2	Кредити та заборгованість клієнтів	131 556	58,29%	133 112	62,10%	1 556	1,2%	3,82%
1.2.2.1	Кредити та заборгованість юридичних осіб	128 102	56,76%	129 909	60,61%	1 806	1,4%	3,85%
1.2.2.2	Кредити та заборгованість фізичних осіб	3 454	1,53%	3 203	1,49%	-250	-7,2%	-0,04%
1.2.3	Резерви під заборгованість за кредитами	-4 730	-2,10%	-4 333	-	397	-8,4%	-
1.2.4	Цінні папери	378	0,17%	378	0,18%	0	0,0%	0,01%
1.3	Основні засоби та нематеріальні активи	43 370	19,21%	35 766	16,69%	-7 603	-17,5%	-2,53%
1.4	Інвестиційна нерухомість	7 498	3,32%	0	0,00%	-7 498	-100,0%	-3,32%
2	Усього зобов'язань	123 228	100,00%	112 741	100,00%	-10 487	-8,5%	-
2.1	Кошти банків	0	0,00%	0	0,00%	0	-	0,00%
2.2	Кошти юридичних осіб	54 227	44,01%	62 391	55,34%	8 164	15,1%	11,34%
2.3	Кошти фізичних осіб	19 276	15,64%	17 683	15,68%	-1 593	-8,3%	0,04%
2.4	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0,00%	0	0,00%	0	-	0,00%
2.5	Субординований борг	48 798	39,60%	31 459	27,90%	-17 339	-35,5%	-11,70%
3	Власний капітал	102 479	100,00%	101 599	100,00%	-880	-0,9%	-
3.1	Статутний капітал	106 221	103,65%	106 221	104,55%	0	0,0%	0,90%
3.2	Резервни та інші фонди банку	0	0,00%	0	0,00%	0	-	0,00%
3.3	Резерви переоцінки	7 455	7,27%	7 455	7,34%	0	0,0%	0,06%
3.4	Нерозподілений прибуток (збиток)	-10 568	-10,31%	-880	-0,87%	9688	-	9,45%
№	II. Відносні показники	01.01.16		01.04.16		Абсолютне відхилення	Темп приросту	
1	Питома вага дохідних активів у сукупних активах, %	60,26%		59,75%				
2	Коефіцієнт забезпечення резервами кредитних вкладень, %	3,53%		3,19%		-0,34%	-9,6%	
3	Строкові вклади клієнтів / вклади клієнтів всього, %	80,77%		87,40%		6,63%	8,2%	
4	Коефіцієнт захищеності виданих кредитів власним капіталом	1,28		1,31		0,03	2,1%	
5	Коефіцієнт захищеності залучених депозитів власним капіталом	0,72		0,79		0,07	9,9%	
6	Коефіцієнт фінансової стійкості, %	45,40%		47,40%		2,00%	4,4%	
№	III. Відносні показники фінансових результатів	01.01.16		01.04.16		Абсолютне відхилення	Темп приросту	
1	Рентабельність активів, ROA	-4,41%		-0,40%				
2	Рентабельність власного капіталу, ROE	-9,81%		-0,85%		8,95%	-	
3	Рентабельність акціонерного капіталу	-9,95%		-0,83%		9,12%	-	
4	Рентабельність витрат	-30,86%		-10,40%		20,46%	-	
5	Коефіцієнт співвідношення комісійного та процентного доходу	24,01%		23,96%		-0,05%	-0,2%	
6	Коефіцієнт безризикового покриття витрат	18,11%		19,63%		1,52%	8,4%	
7	Коефіцієнт ефективності використання залучених коштів	17,97%		6,36%		-11,61%	-64,6%	
8	Чиста процентна маржа	4,69%		1,35%		-3,34%	-71,1%	

Під час визначення рейтингової оцінки було узагальнено найбільш суттєві фактори, які впливають на рівень кредитного рейтингу банківської установи.

Позитивні фактори:

- *Прийнятна валютна структура клієнтського кредитного портфеля. Станом на 01.04.2016 р. клієнтський кредитний портфель на 87% було представлено кредитами в національній валюті, що знижує чутливість Банку до валютних ризиків, пов'язаних з девальвацією гривні та погіршенням платіжної дисципліни контрагентів.*
- *Високий рівень захищеності виданих кредитів та залучених коштів клієнтів власним капіталом. Станом на 01.04.2016 р. власний капітал Банку відповідав 47,20% сукупних активів, співвідношення «кошти клієнтів / власний капітал» складало 0,79 (рекомендований максимум 9,0), а співвідношення «кредити та заборгованість клієнтів / власний капітал» – 1,31 (рекомендований максимум 9,0).*
- *Тривалий строк функціонування Банку на фінансовому ринку України (більше 20 років) та виконання більшості економічних нормативів НБУ зі значним запасом.*
- *Високий рівень фінансової прозорості та інформаційної відкритості Банку, що знайшло своє відображення у детальному та комплексному розкритті інформації, необхідної для визначення кредитного рейтингу. Це дозволило знизити ступінь невизначеності в оцінці кредитоспроможності та аналізі фінансово-господарської діяльності Банку.*

Негативні фактори:

- *Невисокий рівень прибутковості стримує можливості нарощення капіталу та активів Банку за рахунок реінвестування нерозподіленого прибутку. Незважаючи на чистий прибуток у IV кварталі 2015 року (1,75 млн. грн.), за результатами I кварталу 2016 року Банк отримав чистий збиток у розмірі 0,88 млн. грн.*
- *Висока концентрація клієнтського кредитного портфеля за основними позичальниками, а також низький рівень резервування в клієнтському кредитному портфелі можуть негативно вплинути на ліквідність та капітал. Так, 10 найбільших позичальників формують 94,46% обсягу кредитів та заборгованості клієнтів, що відповідає 102,57% регулятивного капіталу Банку.*
- *Висока концентрація ресурсної бази за основними кредиторами обмежує фінансову гнучкість Банку та підвищує його чутливість до ризику ліквідності.*
- *Як і інші банки без стратегічних іноземних інвестицій, Банк має підвищену чутливість до впливу загальнополітичних, регіональних та макроекономічних джерел ризику, притаманних Україні. Суттєва девальвація національної валюти зумовлює значне зростання боргового навантаження на банківську систему та її фінансовий результат.*

Таким чином, здійснивши рейтинговий аналіз ПАТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ», зважаючи на всі суттєві фактори впливу на рейтингову оцінку, керуючись принципами об'єктивності, незалежності та неупередженості, дотримуючись встановлених українським законодавством норм щодо процедури рейтингування,

уповноважене національне рейтингове агентство «Рюрік» підтвердило ПАТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ» довгостроковий кредитний рейтинг позичальника на рівні uaBBB інвестиційної категорії з прогнозом «в розвитку».

Відповідальний аналітик

Ткаченко М. А.

**Голова Рейтингового комітету,
кандидат економічних наук**

Долінський Л. Б.

05 травня 2016 року